

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Александър Иванов Маринов
Софийски Университет „Св. Климент Охридски”,
Катедра Публична администрация

относно

дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор”
в научна област: Социални, стопански и правни науки,
професионално направление: 3.3. Политически науки,
научна специалност „Политология“

на тема:

**“ИНФОРМАЦИОННАТА ПОЛИТИКА НА ЕС В КОНТЕКСТА НА
УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩНОСТТА”**

дисертант Елица Ненкова Димова

Настоящата рецензия е изготвена в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и ВПРАС на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и съгласно Заповед №1572/04.07.2017 г. на Ректора на ЮЗУ. Рецензията е възложена с решение на научното жури за провеждане на процедурата по защитата на дисертацията - Протокол №1/10.07.2017 г. .

Декларирам, че не съм свързано лице с дисертанта по смисъла на § 1, т.5 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ, както и че нямам частен интерес, който би могъл да влияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на работата ми като член на журито по тази процедура.

I. Биографични данни за дисертанта

Елица Ненкова Димова е родена на 3 май 1965 г. в гр. София. Завършва висше образование в СУ „Св. Кл. Охридски“ (бакалавърска степен по Журналистика и масови комуникации и магистърски степени по История на Византия и балканските народи и по Европейска интеграция). Има наситена професионална дейност като журналист, експерт в редица публични организации, ръководител и участник в международни и национални проекти. От м. април 2015 г. е докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Философски и политически науки“ на ЮЗУ. Владее английски и руски език. Член е на Съюза на българските журналисти и на Асоциацията на завършилите колежа на НАТО. От 2017 година води упражнения в катедра „Философски и политически науки“ на ЮЗУ „Н. Рилски“.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд „Информационната политика на ЕС в контекста на устойчивото развитие на общността“, представен от Елица Ненкова Димова, отговаря - от структурна и съдържателна гледна точка - на тематиката, изискванията и спецификата на научна специалност Политология. Дисертационният труд покрива критериите на действащите нормативни документи (ЗРАС, Правилника за неговото прилагане, както и ВПРАС на ЮЗУ „Неофит Рилски“) за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

Представен е дисертационен труд с обем 270 страници, структуриран в увод, 3 глави, заключение и библиографска справка. Научният апарат

съдържа съдържа 106 източника - 41 на кирилица, 65 на латиница. Източниците са актуални, разнообразни, сериозни и сред тях няма неизползвани, т.е. библиографията е действителна и пълноценно приложена.

Значимо място в цитираната научна литература заемат релевантни за темата разработки на български автори.

Избраната структура на дисертацията съответства на класическите стандарти за научно изследване, последователно са дефинирани актуалността и значимостта, целите и задачите на изследването, използваните методи. Изследователската теза не е експлицитно формулирана, но за такава основателно може да се приеме твърдението на дисертанта, че „информационната политика и стратегията за устойчиво развитие на ЕС ... са тясно взаимосвързани, тъй като детерминират способността на Общността да се справя с вътрешните кризи, съпътстващи нейното съществуване в съвременните условия“ (с. 4). Представени са синтезирани дефиниции на редица свързани понятия. По-нататък в логично обвързани глави са представени основните теоретични аспекти на субектите, обектите и принципите на информационната политика на ЕС, устойчивото развитие на ЕС и обосноваване на връзката му с информационната политика в условията на глобализация, а накрая е разгледана в детайли ролята на България като субект и обект на информационната политика в контекста на националната стратегия за устойчиво развитие. Общото впечатление от структурата на дисертационния труд на Елица Димова говори за изградена теоретико-методологическа култура.

Представеният от дисертанта автореферат отговаря на изискванията.

II. Обща характеристика и оценка на резултатите и приносите в дисертационния труд

Цялостната оценка на предлагания дисертационен труд говори за високата подготовка на дисертанта. Прилагайки както утвърдени, така и нови концепции, Елица Димова ги осмисля творчески и успешно се стреми да ги приложи към теорията и практиката на информационната политика на ЕС.

Бих конкретизирал оценките си за **достойнствата на дисертацията** в следните **четири пункта**.

Първо, ориентацията към една актуална и ставаща все по-значима в общоевропейски и национален контекст изследователска проблематика. По-доброто емпирично познаване и теоретично осмисляне на информационната политика с оглед целите на устойчивото развитие могат да очертаят насоки за решаване на редица проблеми, възпрепятстващи пълноценното участие на България в процеса на формиране и реализиране на политиките на ЕС.

Второ, формулирането на логична изследователска стратегия при добросъвестно въвеждане на теоретико-методологическите предизвикателства. На базата на възприетата логическа структура дисертантът стига до поредица от добре аргументирани и практически значими изводи.

Трето, изграждането на добре концептуализиран теоретичен модел на информационната политика и прилагането на този модел към проблематиката на устойчивото развитие на общността.

Четвърто, предложеният подход за прилагане на теоретичния модел към случая на България като субект и обект на информационната политика. Елица Димова се е справила много добре в това отношение,

което създава предпоставки за по-нататъшно разработване на оригинална изследователска практика, съответстваща на българските условия.

Основни научни и научно-приложни приноси

Основните научни и практико-приложни резултати от дисертационния труд водят до полезно увеличаване на знанията в предметната научна област и представляват оригинално развитие в даденото научно направление. Получените резултати и свързаните с тях приноси могат да бъдат класифицирани по следния начин:

Създаване на новости за науката и обогатяване на съществуващи знания, представени от изградената цялостна конструкция за взаимовръзката между информационната политика на ЕС и устойчивото развитие на общността.

Приложение на научните постижения в практиката:

Първо. Систематизирани са широк спектър от предимства и трудности при разработването и провеждането на информационната политика на ЕС в условията на глобализация.

Второ. Разработени са насоки за практическо формиране и укрепване на националната информационна политика.

Може да бъде направен изводът, че **дисертационният труд и получените приноси са самостоятелно, авторско постижение на докторанта.** Самооценката на приносите в автореферата е коректна.

Оценка на публикациите по дисертацията

Предлаганият дисертационен труд е подкрепен с необходимия брой публикации, пряко свързани с темата на дисертационния труд, като верифицират резултатите от научното изследване.

III. Въпроси, критични бележки и препоръки

Изтъкнатите по-горе положителни страни на дисертацията категорично доминират в общата ми оценка за нея. Имам конкретни въпроси, критични бележки и препоръки, които бих дискутирал с колегата Елица Димова, но те, подчертавам, не поставят под съмнение високото ми мнение за труда.

Сред критичните бележки бих посочил:

- представеното в увода квалифициране на информационната политика като „секторна политика“ (с. 3), тъй като според мен тази политика носи всички характерни белези на хоризонталните политики;
- наличието на известна двойственост при дефинирането на предмета на дисертационното изследване (от една страна, „информационната политика на ЕС и нейната връзка с устойчивото развитие“, а от друга – „ролята на институциите на ЕС – в частност, регламентите и директивите на Европейската комисия в качеството ѝ на основен нормозадаващ фактор в информационната политика и устойчивото развитие на Общността“). Тези две области естествено са свързани, но имат своята специфика и може би представляват самостоятелни предметни територии;
- може доста да се спори по въпроса дали България има национален стратегически документ (в точния смисъл на думата), в т.ч. пълноценно обвързан с идеята за устойчивото развитие (според мен съществуващите документи не отговарят на изискванията в това отношение, да не говорим за ефективността на реализацията им).

Бих отправил към дисертанта следния въпрос:

Кои са възможните и реално проявяващи се противоречия между информационната политика на ЕС и националните информационни политики на страните-членки на Съюза?

IV. Заключение

Като имам предвид посочените научни и научно-приложни достойнства на дисертационния труд на кандидата, както и направените приноси в областта на изследването на информационната политика на ЕС в контекста на устойчивото развитие на общността, убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на Елица Димова образователна и научна степен „доктор” в научната област: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.3. Политически науки, научна специалност „Политология“.

София, 23.08.2017 г.

Рецензент:

(проф. д-р Александър Маринов)